

Օ Ր Ա Թ Ե Ր Թ

ԱՍԻԱ կը հրատարակուի ամեն օր փոքր զիւրքով եւ հաւաք 10 վրաց իսկ չարաթ օրերը կրկին մեծութեամբ եւ հաւաք 20 վրաց : Բաժանորդացիութեան տեղն է Պօլսա Զաքարիա ճրար-եօղուշու Եփեսոս-ի տան , միջնայարկ թիւ 8 :

ԱՍԻԱՅ տարեկան դինն է մէկ Օսմ. ոսկի կանխիկ , Գաւառաց թղթատարութեան ծախքը աւանդին վրայ է : Լրագրոյս վերաբերեալ նամակք պէտք է ուղղել « Յ . Խան-ճեան » հասցեով , որոց անվճարները չեն ընդունուիր :

ԱՌԱՋԻՆ ՏԱՐԻ 129 • ՐԷՊՈՒԼ ԼԿՎԻԼ 11 ՀԻՆԴՇԱՐԹԻ 26 ԱՊՐԻԼ 1873 Ն. Տ. ՄԱՅԻՍ 8 ԹԻԻ 49

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՏԱՃԿԱՍՏԱՆԻ ՀԱՅԹ
ԵՒ

ԱՆՈՆՑ ՄՏԱՌՈՐԱԿԱՆ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄԸ

(Շար. տես թիւ 48)

Հայր իրեն այնպիսի կազմակերպութիւն մը տալ ցաւածեց որ Տաճկաստանի միւս ժողովրդոց օրինակ մը ըլլայ : Բայց անի ցնորքով չի մնանիր , զի առթիւն ասիական շատ բաներ պէտք է ընել , մանաւանդ , զաւրաւայ մէջ : Այս պատճառաւ անդադար կաշխատի հին գրութիւնները բարւոքելու , իր ընդունած գրութիւնք կատարելագործելու , ժողովրդեան նախապաշարուած կախերը ջնջելու , աշխարհութեամբ բարեփոխելը իրեն զօրգիտ տեսնու , վերջապէս կրթութեամբ իւր բարոյականն հոս ու խնայականութիւնը դարդացնելու : Տաճկոնքը դար տուալ Հայ ժողովուրդը իւր հանրային հաստատութիւններ , միմիայն եկեղեցիներն ունէր . Սոցոք հոն ուր խումբ մը Հայ կը գրէին իրենց , թէ՛ Եւրոպիայ եւ թէ՛ Ասիայ մէջ երկսեռ , վարժարաններ , ընթերցարաններ , թանգարաններ կը հաստատէ :

Ընթերցարանները մանաւանդ իւր վարժարան կրնան նկատուիլ չէ թէ միայն երիտասարդութեան համար այլ եւ հասուն տարիքին համար : Հոն ճառեր

ու դասախօսութիւններ կրնան գրեթէ մարդկային ամեն տեսակ գիտութեանց վրայ : Բայց չի կարծուի բնաւ թէ հոն բէմը միմիայն դաստիարակ համար պատրաստուած է . ով որ խօսելու կարողութիւն ունի , ով որ ուրե է նիւթ մը ընդլայնելով անոր վրայ , ճառելու կարող է , կրնայ ելնել եւ ատենաբանել :

Ասոնք յառաջդիմութեան անկասկած նշաններն են , յառաջդիմութիւն մը որ բնկերութեան ամեն կարգի անճանց մէջ յարատե քոյրեր կառնէ :

Իրենց թուոյն համեմատութեամբ հայերը ամեն տեղի ուրիշ ժողովուրդներէն աւելի գրական գործեր իրոյս կուտան . մտաց այս ճառագործութիւնն իրենց վրայ կը խօսին սու հասարակ եւ Եւրոպայ թերեւ մոռցած չէ : Վստքորարմակ Հայոց մը վերջերս յօրինած գրականագիտութիւնը :

Ուր որ Հայոց բազմամարդութիւն կայ , հոն Հայը պարբերական գրութեան իրոյս կ'ընծայէ : Հայ ժողովրդեան թիւը միւս ազգաց թիւերէն աւելի է :

Քաղաքական իւրաքանչիւր կուսակցութիւն իւր մասնաւոր թերթն ունի . որովհետեւ Հայ ժողովուրդին մէջ ալ քաղաքական տարբերութիւններ կան Բայց այս տարբերութեամբ ներքին փոխանակ յառաջդիմութեան եւ գործոց կանոնաւոր ընդհանրին արդեւ մը ըլլալու , յառաջդիմութեան

եւ երկրին շահերուն առաւել եւս կը նպաստեն :

Հայ ժողովրդեան եւ իւր մ'ալ Տաճկաստանի բոլոր բնկերական տարբերաց մէջ , քաղաքական կուսակցութիւնները խնդրոց կանոնաւոր լուծմանը նըպատուով միջոցներ են , որովհետեւ ընդգիծութիւն ընկնու համար խնդիրներուն մինչեւ խորը կը յուզեն :

Ասկէ զտու իւրաքանչիւր թերթ որոշ մասնաւորութիւն մը ունի . միւս մասնաւորապէս Հայ ազգին շահերով կը զբաղի , ուրիշ մը ներքին եւ արտաքին ընդհանուր քաղաքականութեան շահերը կը նկատէ , երբորդ մը կը ընկն ստացած իրաւաց պահպանութեանը վրայ կը հսկէ , վերջապէս ուրիշ մը ծաղրով ազգին բարքերը կ'ուղղէ : Ասոնք ամենքն ալ իրենց սերունդը եւ ազգը յառաջագիտ շաւղի մը մէջ գնելու համար կ'աջակցին սակայն :

Բայց երբեմն երբեմն տպագրական գրառեանեակն ալ կը յիշեցնէ իրենց թէ « Ժողովրդայնութեան » (Պօլսոյ ժողովուրդը այս անունը կուտայ հրատարակիչներուն) գիտարկն արհեստին մէջ ճամբաները շատ անդամ փշտոտ են :

Յառաջիկայ թիւերով մեր Եւրոպիայ ընթերցողաց մանրամասն տեղեկութիւններ պիտի տանք Հայ ժողովրդեան , ինչպէս նաեւ միւս բոլոր ժողովրդոց նկատմամբ : Օսմանեան կայսր

րութեան ամենէն էարեւոր ժողովրդեան մտաւորական վիճակին վրայ հայեացք մը ներտելու համար առայժմ այս համառօտ տեսութիւնն ընել արժան դատեցինք :

« Լամբիւր Օթօման » ի չորրորդ թուոյն մէջ, կը տեսնեմք գարձեալ որ Հայոց « Կրէկորիէն » ածականը տրուած է :

Չեմք կրնար հասկընալ թէ սոյն թերթին ինչո՞ւ համար Հայերը « Կրէկորիէն » մականունով կը գրէ, մինչդեռ՝ եթէ նպատակը Հայերն Հռովմէականներէն որոշելն է, այս վերջիններուն « Կաթօլիկ » անուն տալովն արդէն յայտնած կըլլայ ասոնց Հայոց մէկ ուրիշ մասն ըլլալը :

Եթէ քաղաքական օրինաց դիմենք, կը տեսնեմք որ մարդու մը կամ ընկերութեան մը այն անունը կը տրուի, ինչ անուն որ կը գործածէ կամ կ'ստորագրէ այդ մարդը կամ ընկերութիւնը :

Շատ անգամ կրնայ ըլլալ որ մարդ մը կամ ընկերութիւն մը իւր նախնի անունը և ոտորագրութիւնը փոխէ. այսպիսի պարագայի մէջ գարձեալ ամէն մարդ պարտաւոր է այն անունով կոչել այդ մարդը կամ ընկերութիւնը, որ անունը որ անոր ընդունածն ու գործածականն է. և ասոր հակառակ տարբեր անուն մը, թող ըլլայ աւելի յիշուին և փառաւոր, չը կրնար հաշտաօք նայուիլ, զի այդ տարբեր անունանումը կը մասնէ թէ, անունանողը մասնաւոր դիտում մը ունի անուններէն անձնասիրութեանը նկատմամբ :

Այսպէս է նաև ազգի մը համար : Արդ այսօր Հայերն ի՞նչ կը կոչեն զիրենք և իրենց պաշտօնական դիւաններն ի՞նչ կ'ստորագրեն. Լուսաւորչապա՞ն, Գրիգորեա՞ն, Վարդանեա՞ն, (քաջն Վարդանայ անուամբ) Թորգոմեա՞ն, թէ լոկ « Հայ » :

Այս ալ թողումք : Շատ անգամ կը պատահի որ՝ կամ ընկերութեանց բաժանում մը տեղի կունենայ կամ այդ ընկերութիւնն ուրիշ նոր ձևը մը կունենայ, որով հարկ կըլլայ այդ երկուքը իրարմէ որոշելու համար ատոնց մէկուն անունը վրայ ուրիշ անուն մ'ալ յաւելուլ. արդ

ասոնց ո՞րը իւր անունը կը փոխէ, այն մասը՝ որ բաժնուած է, թէ այն՝ որմէ բաժնուած է միւս մասը. — Բնական է որ բաժանեալ մասն է միշտ իւր անունը վրայ փոփոխութիւն ընողը և մինչ այսօր տեսնուած ամէն օրինակներ մեր այս ըսածը կը հաստատեն :

Ասոր պէս է նաև ազգ մ'ալ : Ազգի մը անունը վրայ բնաւ ուրիշ մականուն չը կրնար բարդուիլ, անոր համար որ իւր մէկ մասը իրմէն բաժնուած է. այլ այդ բաժանեալ մասը իւր անունը կորոշէ, ինչպէս որոշած են Հռովմէական Հայք :

Արդ՝ որովհետեւ չեմք կարծեր որ Լամբիւր Օթօմանի խմբագիրը այս օրինաց անտեղեակ եղած ըլլայ, իրաւունք ունինք կասկածելու թէ՝ Հայերը « Կրէկորիէն » կոչելուն մէջ անշուշտ գաղտնի դիտում մը ունի, և այդ իսկ բաւական է Հայոց անձնասիրութիւնը վերաւորելու :

Աւստրիոյ-Հունգարիոյ հիւպատոսարանէն հետեւեալը խօսուած է մեզ հրատարակելու խնդրանքով .

Առ . . . խմբագրութիւն Ասիոյ .
Պ . Խմբագիր .

Պատիւ ունիմ ծանուցանել ձեզ թէ Ն . Կ . Բարձրութեան Բէյիէ Մեծ . Գրին պաշտպանութեան ներքեւ « Արեւելքի և Արեւելեան Ասիոյ համար Յանձնաժողով » մը կազմուած է Վիէննայի մէջ :

Այս յանձնաժողովոյն գլուխը կը գտնուին մեր ամենէն նշանաւոր Արեւելագէտներն և այն անձինք որք Արեւելքին մէջ երկար ժամանակ կեցած ըլլալով, հոն գտնուած երկիրներուն և անոնց բնակչացը վրայ հիմնական ծանօթութիւններ ստացած են :

Յիշեալ Յանձնաժողովոյն նպատակն է, Արուեստահանգէսը դիմադ Արեւելաբնակ այցելուաց բազմութենէն օգուտ քաղելով, Աւստրիոյ-Հունգարական միապետութեան և Արեւելեան երկիրներու մէջ յարաբերութիւններն ու վաճառականութիւնը աւելցնել և անոնց նպաստել :

Յանձնաժողովս իրեն դիմող անձանց պէտք եղած տեղեկութիւնները պիտի տայ մեր վաճառաչահութեան

արդի վիճակին վրայ, հրահանգներ և ծանօթութիւններ պիտի տայ հաստատութիւնք յարաբերութեանց մասին, ինչպէս նաև Եւրոպիոյ մէջ վաճառականութիւն ընելու պայմաններուն վրայ :

Յանձնաժողովոյ այս նպատակին նըպաստելու համար Տօքթօր Է . Հարտի ձեռնարկութեամբ « Արեւելեան Արեւելք » մ'ալ կազմուած է :

« Արեւելեան Արեւելք » որ Արեւելքցւոց միութեան կեդրոնն ըլլալու համար հաստատուած է, կը պարունակէ ընթերցարաններ, ուր Արեւելքի մէջ հրատարակուած լրագիրներ, Արեւելքի ժողովրդոց օգտակար եզոզ գրքեր, վիճակագրական, աշխարհագրական և այլ նոր հրատարակութիւններ պիտի գտնուին :

Հոն յանձնաժողովոյ գործակալներ պիտի ըլլան, որք ամեն տեսակ տեղեկութիւններ պիտի հաղորդեն և պիտի ստանան :

Հոն պիտի գտնուին թարգմաններ, վարձակալութեան դրասներակ մը փոխանակութեան դրասներակ մը, բնագունելութեան սրահներ և վերջապէս ճաշարան մը :

Այս սրահներէն երկուքին մէջ պիտի դրուին աշխարհի վաճառականութեան վրայ ծանօթութիւն տալու համար հաւաքուած զանազան նիւթերը :

Վերոյիշեալ տեղեկութիւնները ձեզ հաղորդելով, կը խնդրեմ . . . խումբագիր, որ դուք ալ բարեհաճիք ձեր աշակցութիւնը նուիրել ի կատարումն նպատակի « Արեւելքի և Արեւելեան Ասիոյ Յանձնաժողովոյ », սոյն նամակիս տեղի մը շնորհելով ձեր . . . լրագրոյն մէջ :

Ընդունեցէք, ևն .

Հիւպատոս Աւստրիոյ-Հունգարիոյ
ԷՍԹԵՐԱՅԵՐԸ

Կ . Պօլիս 26 ապրիլ 1873

Կարծեաց աղատութեան այն սկզբունքով կը հրատարակեմք հետեւեալ նամակը, զոր կը հաւատամք թէ Մեզու կը յարգէ :

25 Ապրիլ 1873 Պէշիկթաշ . . . Խմբագիր .

Հաճեցէք հետեւեալ երկրորդ աղ

գօգուտ լրացուցող մէջ հիւրընկալել:
Մեղու հանդէսը յաճախ աղղային
դիւրադրածութիւնը վերաւորած ըլ-
լալուն պէս, այս անգամ կը յանդգնի
ևս Պէշիքթաշուոյ էն մեծ պատիւը ա-
ղաթողել, պատիւ մը որուն համար կապ-
րի մարդ:

Մեղու շաքարթ օրուան թերթին
մէջ մեր Սրբազան քարոզիչ հօր դէմ
անհամ և անճոռնի շատ մը շաղակրա-
տութիւններ ընելէն յետոյ պատկեր մը
ևս կը ներկայացնէ, պատկեր մը՝ որ
սլաւոյ զգացում կրող մարդ մը չի
կրնար տնտարներ դիտել, որովհետեւ
հոն մեր կանանց, քերչ և մարցնուիրա-
կան պատիւը ազարտած և ընդհանուրին
խաղաղիկ ըրած է, պատկեր մը՝ որ որ-
շափ Սրբազան քարոզիչ հօր անպատու-
ութիւնն բերելու նպատակաւ գծուած
է, կրկնակին է մեր ընտանեաց և աղ-
ղին. ուստի թողունք որ այլ ևս գոր-
ծէ, պահ մ'ալ դուք մտածեցէք. ևս
թաղեցի անհատ մը կը բողոքեմ և
պէտք եղած միջոցին ալ դիմելու պատ-
րաստ եմ: Մնացեալն ալ ձեզ կը թողում
խորհիլ:

Տէր ընդունեցէք խորին յարգանա-
ցքս հաւատովն,

ՅԱԿՈԲ ԲԵՐԿԱՋԵԱՆ

Յ. Գ. կը յուսամ թէ Թաղական
խորհրդոյ Մեծ. անդամը այս պարա-
դայիս մէջ անտարբեր չին գտնուիր:

ԹԵԼԵԿՐԱՖԻՅԷ

ԱՆՍՏՐԻԱ

Վիեննա, 6 մայիս.

Բուժէլի Էսհամը	73,
Եէնիսի	83,75
Անկյո—Պանդ	279,
Գրէտի Օսթ. Թիւրք	93,
Պանդ Օսթ. Օթթօման	109,
20 Փրանգլըդ	8,72
Աճիօ	107,90
Դամպիօ Լօնո. Իւղէրինէ	109,05
Նախօնալ Պանք	938,

Պորսատա իրինճի տէրէճէտէ օլան
էսհամա էմիլիէթ օլունմայօր. ֆօնտօ-
լար տահա էյի թուրքուլոյօրլար:

Վիեննա, 7 մայիս.

Բէշթայա եաղըն Կօլճու Նաղլի-
աէն թիմուր Եօլ թրէնի խաթթատան
տիշարը տիւշիւպ, 21 քիշի թէլէֆի-
տէրէք, 40 քիշի տախի եարաւամբշ տըր-
թաֆսիլաթը տահա վէրիմէմիշ տիր:

ԻԹՄԼԷԱ

Բօմա, 6 մայիս.

Պու կիւն դամարատա բուհանի ճէ-
միլէթէրէ տայիր լայիհա Իւղէրինէ
միւպահասան օլունմայա պաշլանտը.
մէպուսանտան դըրդ, քիշի մէզքիւր
լայիհա Իւղէրինէ էֆքեար պէյանի խ-
լէմէք նիլէթի իլէ սէօզ Իսթէտիլէր:
Վիւքէլա րէյիսի գօմիսթօն լայիհասը-
նըն մէպտէսինի գասուլ Իթտի, ֆա-
ղաթ պաղը թէպէտտիւլաթըն Իճրասը
թէքիլի Իտէճէք տիր:

Բարիս, 6 մայիս.

Պորսատա ֆիլաթ հալա տիւշիլին
տիր:

Թէվլաթուրա Նաղարէն ումումի կն-
թիխասլար 1874 տէ Իճրա օլունմադ-
տըր: Մ. Տիւֆօր գալմանինէ տայիր
պաղը նիլամ լայիհասլարը հաղըրլամադ-
տա տրր, մէզքիւր նիլամլար ճուվհու-
րիլէթին գաթիլէն իլան իտիլմէսինէ
տայիր օլամադլար:

Բարիս, 6 մայիս.

Դալիէն սէյլէնտիլինէ Նաղարէն,
հիւքիւմէթ Թարաֆընտան Թաղտիմ
օլունմադ օլան նիլամաթ լայիհասլա-
րը գօնսէրլաթէօր էֆքեարընա էրէյի
խալըրը թէէմինաթ վիրէճէքլէր, ֆա-
ղաթ պուսուկա պէրապէր ճուվհու-
րիլէթ, հիւքիւմէթինին հէյլէթի գա-
թիլէսի տէյու գապուլունու թէքիլի
Իտիլմէք տիր:

ՍՎԻՉՐԷ

Պէրնա, 6 մայիս.

Ճէնէվրա շէհրինին Դարլաթ իս-
թիլալընըն մէրքէդի օլտուղունու ան-
լաշըտըգտա, Տօն Գարլօսա խըտմէթ
Խտէնլէրին գարըլարը շէհրիլիդտէն
Թարա օլունտուլար:

ԵՈՒՆԱՆ

Աթինա, 5 մայիս.

Մ. դէլ Արճիրօ Չիկօմալա գրալի-
անըն մայէթինէ «ալմուաղէլա՛օնէօր»
նասպ օլտու: Մ. Մանօ Իսկէնտէրէտէ
Բօլիթիգա մէմուրու թայլին օլտու:

Լօրիտ

Ֆր. 63

Մատեն շիրքէթինին սէհիմլէրի
Կիւքսէլմէքաէ տիր, տայիր էսհամըն
ֆիլաթը գալի տիր:

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ՂԱԼԱԹԱ ԲԻՅԱՍՏՐ 25 ԱՊՐԷԼ 1873

Էսհամը ումուլլէ սապահ աշըտը	60-37
» » աղչամ դարամտը	60-27
Գրէտի Օսթ. Թիւրք Ի. Լ.	11-10
Սօսիլէթէ մէնէրալ » »	13-8
Պանք Օթթօման » »	9-4
Պանք Վէրիսի վէ Գօսուտի . . . 0. Լ.	4-36
Գրէտի մէնէրալ Օթթ » »	16-33
Թրամլայ » »	18-80
63 Խաթիղաղը Ֆր.	370-
65 Խաթիղաղը »	380-
69 Խաթիղաղը »	321-
72 Խաթիղաղը »	92-50
Բուժէլի թիմուր Կօլ սէհիմլէրի . .	173-
Եէնիսի »	83-

ԱԳՃԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

(Օսմանլը լիւսսը 100 ղուրուհ հիտապը իլէ)

Ինկիլիզ լիւսսը	110-
Ֆրանսըզ լիւսսը	87-16
Բօլ	89-20
Գրէմից	51-20
Պէյազ Մէհիտիյէ (Ֆարք)	1-25
Պէշիք	102-50
Մէթալիք	102-33
Պաղըր	120-

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Լիվգաֆը Հիւմայուն Նաղարէթի ճէ-
լիլէսի Շուրայի տէվլէթ աղասընտան
տէվլէթլու. ֆէմալ բաշա հաղրէթլէրի-
նէ թէվլիհ,

Սատարէթիւղմա միւթէշարըղը
Լիվգաֆը Հիւմայուն Նաղարը սասլըդ
տէվլէթլու Խուրչիտ բաշա հաղրէթլէ-
րինէ թէվլիհ,

Բուսումնաթ էմանէթի ճէլիլէսի մա-
լիլէ Նաղարը Էսպագ. տէվլէթլու Սա-
տըգ բաշա հաղրէթլէրինէ թէվլիհ,

Շուրայի տէվլէթ աղալըղը բու-
սումնաթ էմինի սասլըդ ութուֆէթլու
Եուսուֆ պէյ էֆէնտի հաղրէթլէրի-
նէ թէվլիհ պույրուլմուշ տուր:

Վիեննա սեփարեթի սենյակի թի-
ճարեթ նաղըրը հասարակ տեղեթլու
Գապուլի բաշա հաղըթեթլերինէ թեզ-
ճիհ պուրըլմուշ տըր :

— Սերգուրէնալըգ խըտմէթի ու-
թուֆեթլու խալըրի պէյ Էֆէնտի հաղ-
ըթեթլերինէ իհալէ պուրըլմուշ տըր :

— Մէսմուլթա նաղարէն Զապթի-
յէ միւշլըրի տեղեթլու բաշա հաղ-
ըթեթլերի խաւքէյաէ գատընլարա
մախտուս պիր միւքէմմէլ խաւթախա-
նէ ինչա իթտիրմէյէ թեզէպուլուս իթ-
միշ տիր :

— Ճէնէրալ իկնաթիէֆ ճէնապէ-
րի կալթատան Պէյօղլունա գատար
ինչա օլունմադտա օլան թուհէլին իմա-
լաթընը սէյր ու թեմաշա իթտիրքաէն
սօնրա միւհէնտիրինէ տախի պէյանը
մէմուռնիյէթ իթմիշ օլտուղու Լաթիւր-
քիտէ օղունմուշ տըր :

— Աչին հիւքիւմտարընըն սէֆիրի
վէ Էնիշտէսի, Սայլա Էֆէնտի Տէրա-
տաթէթ վասըլ օլարադ Սուլթան Սհ-
մէտաէ քէնտիրինէ թախախ օլունան
միւսֆիրիանէյէ Էնմիշ տիր :

— Սաքա-Վայմար պէյիւք տիւ-
դապը հաղըթեթլերի խալթիյէ նաղըրը
Սալթէթ բաշա հաղըթեթլերինէ Զօրօն-
Պլան նիշանընըն պէյիւք գօրտօնու
իթա իյէմիշ տիր :

— Կէչէն ճիւմա իրթէսի կիւնի
Սաքա-Վայմար պէյիւք տուգասը վէ
մայէթլերի, Ալմանեա սէֆիրի Մ. Գայ-
տէլ ճէնապէթի վէ մատամասը, Մ.
Թէսթա, Գօնթ տը կօյց, վէ Ալմանեա
դօնսօլտու հաղարաթը Պէրէնիս նամ
վաթօր իլէ պուրայա աղիմէթ իթմէք
իւղըն Տէրապաթէթաէն հալէքթեթ
իթմիշէր : Մուտանիայա մուվասըլթեթ-
լերինտէ պիր թապուր ասքէր տիւդա-
յի միւշարիլէյին իթթիդպալինէ չը-
գարադ իհթիրամաթը Փայիդէ իլէ
դապուլ իթմիշէր : Պրուստայա Էաղլաշ-
տըլարընտա վալիի վիլայէթ տէվլէթ-
լու կալիպ բաշա հաղըթեթլերի վէ Ալ-
մանեա դօնսօլտու Մ. Շուապ պէյիւք
իլթիֆաթլա միւշարալէյին գապուլ
իթմիշէր :

— Նաֆիա նաղարէթլինտէ թիմուր
Էօլ միւտիրիլէթի միւհէնտիրինտէն
Մ. Պէշէրա Տէպ, Սիւրէյա վիլայէթին :

տէ պաշ միւհէնտիր նասալ ու թայիլին
օլունմուշ տըր :

— Լա թիւրքինին Պաթուլ մուխ-
պիրի թարաֆընտան իրալ օլունուպ,
դաղէթայի մէքըլուրուն տիւնքի նիւս-
խտէնտէ տէր իալիլէն պիր մէքթու-
պա նէդարէն, շէհրի մէքըլուրուն միւ-
թէսարըրֆը Ապուլ Լամիտ բաշա
հաղըթեթլերի Էհալի իշին պիր պաղճէ
ինչապընա թեզէպուլուս իթմիշ օլունալ,
պէյիւք դայրէթլէ-Էրմալընա չալըլը-
մադտա իմիշ : Միւշարիլէյին հաղըթեթ-
լերինն Էմիր իւղէրինէ մէքըլուր պաղ-
ճէտէ շիմախտէն 600 ֆիտան տախի
տիրքալիլմիշ տիր :

Պաթուլ ճիւլարընտա պիր միւտ-
տէթտէն պէրա պիր թապուլ ճիւնա-
յաթ դուհուր իթմէքաէ օլունալ, սա-
հիպի ճիւնայէթլերին քեաֆիֆէսի տա-
լի Զէրքէս մէհաճիրէրինտէն իպա-
րէթ իմիշէր : Պունլարտան պաղըլարը
կէչէնտէ Թրապիզոնա կէօնտէրիլմիշ-
էր : Պաթուլման պէր չարէք մէտա-
ֆէտէ պուլունան կէօլտէն պիր Օսմանը
գատընընըն նաշը չըգարըլմը օլունալ,
հիւքիւմէթ, սահիպի ճիւնայէթլերի
պուլմադ իւղըն թեֆթիշ աշմըշ տըր :

— Պու սէնէ թունա վիլայէթինտէ
պուլունան աշխամ կէչէն սէնէ իւղէրի-
նէ 11,104 բէս դիյալտէ օլունալ օլունալ
ըլիլայէթ օլունմադտա տըր :

— Մէսմուլթա նաղարէն մաթ-
պուլթա պիր Էնի նիզամնամէ գալէ-
մէ արմադտա օլան դօմլուօն պու տէ-
ֆա մէմուրիլէթինէ խիթամ վէրմիշ
օլունալ, մէքըլուր Էնի նիզամնամէ Էա-
դընտա թարաֆը հիւքիւմէթաէն թաս-
տիդ օլունտուղտան սօնրա թապ ու
նէշը օլունմայա պաշլայաճադ ըմըշ :

ԻԼԱՆ

Օրթադէպաթ Զինճիրլի Բույու ճիւ-
վարի, Ունճու սօղապընտա 680 դիրա
պիր դրթա արսա վէ 21 դիրա Էիւղի
օլունալ սաթըլը օլարըրնտէն, թալէպ օ-

լան զտթլէր մաթ պուլտտէն սիֆուլ Էա
հուտ գարիէի մէքըլուրտէ Էրմէնի մըր
տարի Սանտարճէնա Յակուր աղայէ մի
լաճաաթ օլունմայա իլան օլունուր

ԱՍԻԱ. Մըր Էլտէն սաթըլարդտան մա
տա սաթիլտէր մաճէլլէրտէ տախի սաթ
մադտա արը :

Քէօրլիւ պաշընտաքի Պարադատ
իթթիսալըն գարըշտընտա, սուճու տիւքը
նընտա :

Բ. Հիսարընտա բօսթա մէքէլլինտէ	
Օրթաքէյաթ	»
Պէյիլթաշտա	»
Պէյօղտա	»
Գատը քէյիւնտէ	»
Գընալը աստատա	»
Մաղլի քէյիւնտէ	»
Գարթալտա	»
Պէյ օղլունտա Աղա-ճամբինտէ	»

Թիւնճիւ Ստեփան աղանըն տիւքընտընտա
Գալթա սէրայըն ալթընտաքի թ
թիւնճիւ տիւքընտընտա :

Գատը քէյիւնտէ Գուշ տիլի մ
հալլէլմտէ 9 արըն Էիւղի վէ 70
շըն տէրլիլիլի, Էանի ճէման 630 ալ
շընըդ պիր արսա սաթըլմադտա
լունալ, թալէպի պուլունտընտըն մա
պաամըղա միւրաճաաթ իյէմէլլէր
լան օլունուր :

ՀԱՍՏԱՌՕՏՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԻՍԱՌՆԷԱԿԱՆ ՈՒՍՄԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ՍՈՒԳԵԼԱՅԱՆ	արշա
ՍՈՒԲԲ ՍՈՒԳԵԼԱՅԱՆ	նախ
ԱՇԽԱՍՏԱԻՌՈՒԹԻՒՆ	գալ
ՊԵՏՐՈՍԻ Ս. ՇԱՆՇԵԱՆՑ	բաժ
Բ. ՏՈՒՐՈՒԹԻՒՆ	աղդ

Սոյն գաւառիան օղտուէտ Էրկապիւր
րութիւնն, որ տուաջ հրատարակուածն
էր Ռուսաստանի Հայոց աշխարհիկ բաղ
բառով, այժմ վերապին ի լոյս ընծաթ
յեցաւ Ս. Աթուդյա տաղարանէն Տապա
կաստանի աշխարհիկ բարդառով, չար
պէտա Ս. Ղ. Դպրոցաց, որ կը բաղդ
նայ 200 Էրեսէ և կը ծախուի թէ 1 հալ
Աթուդյա գրատան և թէ 4 Պոլսոյ
րուստղեմասան մէջ, ի դին 3 զուրու աղ

Խմբագիր—Տճօրկն	Տէր Լաւրոյ
ՅԱՆՈՒ ԽԱՆՃԵԱՆ	ՃՈՂՈՒԿՄ Դ. ԲԵԻՍԵԱՆ

ՏՊԱԴՐՈՒԹԻՒՆ ՍԱԲԱԻԼ Դ. ՊԱՐՏԻԶՊԱՆԵԱՆ ՍԻ ԷՆՈ.